

روش های بودجه ریزی و بودجه ریزی عملیاتی در سازمان های دولتی

رامین طباطبایی میرحسینی^۱، امین روح الامینی نژاد^۲، احد علوی^۳

۱- استادیار عضو هیات دانشکده عمران دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران - مدیریت ساخت موسسه آموزش عالی و غیرانتفاعی بعثت کرمان

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد عمران - مدیریت ساخت موسسه آموزش عالی و غیرانتفاعی بعثت کرمان

چکیده

در عصر حاضر ابزار مؤثری که بتواند پاسخگویی سازمان های دولتی را جهت بهبود عملکرد مستندسازی نتایج اقدامات سالانه و دفاع از بودجه قابل تخصیص در ارتباط با سه رویکرد نتیجه گرایی، مشتری مداری و بازار محوری زیاد نماید، بودجه ریزی عملیاتی است. لذا بودجه عملیاتی ابزار مؤثری است که بین منابع مصرفی و نتایج برنامه ها در سازمان ها ارتباط منطقی برقرار می سازد. نظام بودجه ریزی مناسب موجب طرح ریزی های ادواری، بهبود هم آهنگی و ارتباط می گردد و چارچوبی مناسب برای کنترل، اندازه گیری و ارزیابی عملکرد کارکنان فراهم می آورد و فعالیت های واحدها را در جهت اهداف سازمان هدایت می کند. همچنین نظام بودجه ریزی عملیاتی به دنبال ایجاد پیوند میان شاخص های عملکرد و تخصیص منابع است. اگر چه چنین پیوندهایی اغلب ضعیف هستند، ولی می تواند سیاست گذاری بودجه ای را تسهیل و نظارت قانون گذاران بر نتایج و دستاوردهای مرتبط با مخارج عمومی را افزایش دهد. همچنین با تجهیز نمودن تصمیم گیران به اطلاعات بهتر درباره نتایج هر برنامه و کل برنامه های دولت که برای نیل به اهداف مشخصی به کار می روند، توانایی آنها را در ارزیابی درخواست های مختلف بودجه ای دستگاه های اجرایی، افزایش دهد و به افزایش پاسخگویی عمومی، مدیریت برای عملکرد بهتر و بهبود نحوه تخصیص منابع منجر شود. به طور کلی از الزامات این نظام وجود شاخص های شفاف عملکردی، نظام های ارزیابی عملکرد، نظام انگیزشی و پاسخگویی و توسعه سیستم های اطلاعات مدیریتی می باشد. همچنین با نگاهی به تجارب دو دهه اخیر اغلب کشورهای عضو سازمان همکاری های اقتصادی و در حال توسعه در اعمال اصلاحات بودجه، می توان دریافت که در مسیر حرکت به سوی بودجه ریزی عملیاتی، شاخص های عملکردی که نقش کلیدی را ایفا می نمایند کمتر در قانون توجه قرار گرفته است. بدین منظور در این پژوهش ابتدا بودجه و سیر تکوین آن مورد بررسی قرار می گیرد سپس بودجه ریزی و روش های آن تحلیل شده و در انتها نیز به بررسی مفهوم بودجه ریزی عملیاتی پرداخته می شود.

کلمات کلیدی: بودجه، بودجه ریزی، بودجه ریزی عملیاتی، سازمان های دولتی.

* Aminroholamini1397@gmail.com